

Testo digitalizzato da www.torah.it nel 2010
Tutti i diritti sulla digitalizzazione riservati

Testo sacro.
Stampare solo per conservarlo.

Eliminare esclusivamente in ghenizà

IL PENTATEUCO

VOLGARIZZATO E COMMENTATO

DA

SAMUEL DAVID LUZZATTO

PADOVA
1874

39
PARASHAT MATTOT

Torah.it

XXX

(1) E Mosè espose ai figli d'Israel tutto ciò ch'il Signore comandò a Mosè. (2) Indi Mosè parlò ai capi delle tribù dei figli d'Israel, con dire: Ecco quanto il Signore ha comandato. (3) Quand'uno faccia un voto al Signore, o un giuramento, obbligandosi a qualche privazione; non deve profanare [violare] la sua parola, ma eseguirà quant'è uscito della sua bocca. (4) Se poi una femmina faccia un voto al Signore, o si obblighi a qualche privazione, (e ciò mentr'è ancora) nella casa paterna, nell'età sua giovanile; (5) Ed il suo padre oda il suo voto, o l'obbligazione che si è assunta, ed il suo padre non le dica parola: resteranno validi tutt'i suoi voti, e qualunque obbligazione si sarà assunta, sarà valida. (6) Ma se suo padre vi si oppone nel giorno stesso, in cui ne viene in cognizione: tutt'i suoi voti, e gli obblighi che si sarà assunti, saranno nulli; ed il Signore le perdonerà, poichè suo padre vi si è opposto. (7) Se ella poi passa a marito, avendo sopra di sè i suoi voti, o gl'impegni da lei assunti colle proprie labbra;

(ב) וידבר משה אל ראשי המטות: הוֹלֵךְ יֵשֶׁה לְסוּדֵי לְרֵאשֵׁי הַמִּטּוֹת שְׂאִין לְהֵס שְׁלֵטוֹן בְּדָבָרִים שֶׁבֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וּבֵין אֶבֶן לְבֵתוֹ וּבֵין הַכְּדָרִים, שֶׁאִם תִּזְוֶה אִשָּׁה וּתִזְעַק לִפְנֵיהֶם שְׂאִין צַעֲלָה וּנְזִיחָה לְקִיּוּם כְּדָרָה, יֵאמְרוּ לָהּ הִיא רֵשָׁאִי וְלֹא אֶחָדָהּ, וְזוֹה יֵשׁ לְהִזְנִין שֶׁאִם הָאִישׁ עֲזָוָו שָׂכַדַר יֵצֵא לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים הַרְשָׁתָה צִדָּקָה לְהַחֲרִיב לָהּ לְפִי רְאוּת עֵינָיִם, וּמִכָּאן לְהַחֲרִית כְּדָרִים מִן הַתּוֹרָה. כִּי אֲמוּנָס צְנִי הַצִּית מִזְשׁוּעַבְדִּים לְצַעֲלַ הַצִּית, וְצַעֲלַ הַצִּית מִזְשׁוּעַבַּד לְכַשִּׁימֵי הַמִּטּוֹת. (ג) יָדוּר נָדַר לָהּ: לְהַקְרִיב אִישָׁה קָרְבָן. אִו יִשׁוּבַע שְׁבוּעָה לְאַסוּר אֶסֶר עַל נַפְשׁוֹ: הִיא צַעֲכִימֵי עֵינָיִם כַּפֵּס. וּבִצְחָהּ הֵס הַכְּדָר קָבַלְתָּ הַקִּיּוּב לַעֲשׂוֹת, וְהֵאֱסַר שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת. הַשְּׁבֻעָה: מִקּוֹר בְּמִקְוִים זִמְן מוֹתֵבֶל. (ד) מִבְּשָׂאִי יֵשׁ בְּכַחוֹ הַתְּקִיּוּבוֹת שֶׁאִדָּם מִחִיּוּב עֲזָמוֹ לַעֲשׂוֹת אִו שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת, כִּמוֹ כִּי תִשְׁבַּע לְצַעֲלַ

www.torah.it

ל

(א) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּכֹל אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: פ פ פ מִב (ב) וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל-רָאשֵׁי הַמִּטּוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: (ג) אִישׁ כִּי-יָדַר נָדַר לַיהוָה אֹו-הַשְּׁבַע שְׁבַע לְאַסֵּר אֶסֶר עַל-נַפְשׁוֹ לֹא יִחַל דְּבָרוֹ כָּכֹל-הַיֵּצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה: (ד) וְאִשָּׁה כִּי-תָדַר נָדַר לַיהוָה וְאֶסְרָה אֶסֶר בְּבֵית אָבִיהָ בְּנַעֲרִיהָ: (ה) וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת-נְדָרָהּ וְאֶסְרָה אֲשֶׁר אֶסְרָה עַל-נַפְשָׁהּ וְהַחֲרִישׁ לָהּ אָבִיהָ וְקִמּוּ כָל-נְדָרֶיהָ וְכָל-אֶסֶר אֲשֶׁר-אֶסְרָה עַל-נַפְשָׁהּ יִקּוּם: (ו) וְאִם-הִנִּיא אָבִיהָ אֶתָּה בְּיוֹם שָׁמַעוֹ כָּל-נְדָרֶיהָ וְאֶסְרָה אֲשֶׁר-אֶסְרָה עַל-נַפְשָׁהּ לֹא יִקּוּם וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ כִּי-הִנִּיא אָבִיהָ אֶתָּה: (ז) וְאִם-הִיוּ תְהִיָּה לְאִישׁ וְנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אִו

וּקְמוּ כָּל-נְדָרֶיהָ וְכָל-אָסֶר אֲשֶׁר-אָסְרָה עַל-
 נַפְשָׁהּ יָקוּם: (ח) וְאִסְחָפֶר יָפֹר אִתְּם וְאִישָׁהּ
 בְּיוֹם שָׁמְעוּ כָּל-מוֹצֵא שְׁפָתֶיהָ לְנְדָרֶיהָ
 וְלֹא-אָסֶר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הַפֶּלֶם וַיְהוּה
 יִסְלַח-לָהּ: (ט) כָּל-נֶדֶר וְכָל-שְׁבָעַת אָסֶר
 לַעֲנַת נַפֶּשׁ אִישָׁהּ יְקִימוּ וְאִישָׁהּ יִפְרְנוּ:
 (י) וְאִם-הִחְרִישׁ יַחְרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם אֵל-
 יוֹם וְהִקִּים אֶת-כָּל-נְדָרֶיהָ אוֹ אֶת-כָּל-אָסְרֶיהָ
 אֲשֶׁר עָלֶיהָ הִקִּים אִתְּם כִּי-הִחְרִישׁ לָהּ בְּיוֹם

NUMERI XXX

tutti i suoi voti, ed ogni obbligo che si sarà assunto sarà vellevole. (13) Ma se il suo marito gli annullerà nel giorno che ne verrà in cognizione; alcuna espressione delle sue labbra, (alcuno cioè) dei suoi voti, e degli assunti obblighi, non avrà validità: il suo marito gli ha annullati, ed il Signore le perdonerà. (14) Qualunque voto, e qualunque giuramento vincolante ad affliggere la persona [cioè a qualche privazione], spetterà al marito ratificarlo, e spetterà al marito annullarlo. (15) E se il marito le serberà il silenzio da un giorno all'altro [cioè pel corso di ventiquattr'ore]; egli ha ratificati tutti i suoi voti, o tutti gli obblighi da lei assunti: gli ha ratificati, non avendole fatto parola nel dì che n'ebbe cognizione.

וּקְמוּ נְדָרֶיהָ: רָאוּ לְהוֹיֵת בּוֹקֶר, וְכֵן הוּא בְּמוֹשֵׁב יוֹסֵטִיכֵי. (י) בְּיוֹם אֵל יוֹם: רָשׁ"צ אֲזוֹר מֵעַתְּ לַעֲנַת (סִפְרִי) וְרָשׁ"י אֲזוֹ כַּתְּבָא קִמְחָ שֶׁ; וּבְנִדְחִים (ע"ר ע"ב) ר' יוֹסֵב בֵּר יְהוּדָה וְר' אֶלְעָזָר בֵּר ר' שְׁמוּעֵל אֲזוֹרִים מֵעַתְּ לַעֲנַת, וְאֲזוֹר רִיבֵל אֵין הִלְכָה

מִבְּטָא שְׁפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל-נַפְשָׁהּ:
 (ח) וְשָׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוּ וְהִחְרִישׁ לָהּ
 וּקְמוּ נְדָרֶיהָ וְאָסְרָה אֲשֶׁר-אָסְרָה עַל-נַפְשָׁהּ
 יָקָמוּ: (ט) וְאִם בְּיוֹם שָׁמַע אִישָׁהּ יִנְיָ אֹתָהּ
 וְהִפֹּר אֶת-נְדָרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת מִבְּטָא
 שְׁפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל-נַפְשָׁהּ וַיְהוּה יִסְלַח-
 לָהּ: (י) וְנֶדֶר אֶלְמָנָה וְגִרוּשָׁה כָּל אֲשֶׁר-אָסְרָה
 עַל-נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ: (יא) וְאִם-בֵּית אִישָׁהּ
 נִדְרָה אוֹ-אָסְרָה אָסֶר עַל-נַפְשָׁהּ בְּשִׁבְעָה:
 (יב) וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהִחְרִישׁ לָהּ לֹא הִנְיָ אֶתָּה

NUMERI XXX

(8) E suo marito ne venga in cognizione quando che sia, e non le faccia parola: saranno validi i suoi voti, e gli obblighi che si è assunti saranno vellevoli. (9) Ma se nel giorno ch' il suo marito ne viene in cognizione, vi si oppone; egli rende nullo il voto ch' ell' ha sopra di sè, e l'impegno da lei colle sue labbra assunto; ed il Signore le perdonerà. (10) Quanto poi ai voti d'una vedova, o d'una donna ripudiata; qualsiasi obbligo ch' ella si assuma, sarà valido per essa. (11) E se una fa un voto, o assume un obbligo con giuramento, in casa di suo marito; (12) E suo marito ne venga in cognizione, e non le faccia parola, (cioè) non vi si opponga: saranno validi

בְּשִׁמְעִים לְהַרְעֵ אוֹ לְהַטִּיב, וְכֵן וּבִטָּא בְּשִׁפְתָיו. (ח) בְּיוֹם שָׁמְעוּ: עֵינֵי שְׁמוֹת ל"ב ל"ד.

(16) Se poi gli annullerà (un giorno o più) dopo d'averli intesi; egli porterà la pena della di lei contravvenzione [cioè la moglie rispetterà la volontà del marito, e riguarderà come nullo il fatto voto; il marito però avendolo annullato fuori del tempo accordatogli dalla legge, incorre in peccato]. (17) Sono questi gli statuti, ch' il Signore comandò a Mosè, (intorno ai rapporti) tra marito e moglie, come pure tra padre e figlia, sinch' è fanciulla, (e vive) nella casa paterna.

XXXI

(1) Ed il Signore parlò a Mosè, con dire: (2) Vendica i figli d'Israel dai Midjaniti, indi ti raccoglierai alla tua gente. (3) E Mosè parlò al popolo, con dire: Arminsi tra voi alcuni per la pugna, per recarsi contro Midjàn, ad esercitare sui Midjaniti la vendetta del Signore. (4) Mille per tribù, da tutte le tribù d'Israel, manderete alla pugna. (5) Vennero quindi scelti tra le migliaja d'Israel mille per tribù, dodici mila uomini atti a portare le armi. (6) Mosè li mandò alla pugna mille per tribù, e con essi (mandò) alla guerra Pinehhàs figlio d' Eleazzaro sacerdote, il quale aveva con sè gli arredi sacri e le trombe clamorose. (7) Vennero a battaglia contro i Mi-

כאותו הזוג, זהו מה שהביא לרש"י לפסוק כת"ק, וכן פסק גם הרמ"ם הלכות נדרים פק"ג י"ב, וזכר עוקם לפי פשט העוקרר כראין דברי אבות הזוג ורש"י ז"ל. (מז) כי תתמו היא ומיבת לשמוע לו, כרא"נע. אחר שבעו: אחר כ"ד שעות, ולא שקיים אותם (כדברי רש"י), אלא שהקריט, וכשאל את עוכם.

(ב) מלת אחר ענינה ואס"ב, כמו צראשית י"ח ה', וכ"ד י"ג, וכ"ד כ"ה, הושע ג' ה', משלי כ"ד כ"ו. (ג) לתת נקמת ה': וכן וכתתי את נקמתי בצדוק (יחזקאל כ"ה י"ג) ובהפך ונקמה נקמתנו מוכח (ירמיה כ' י'), כראש עומק הוראת ויללת כתיבת נקמה dar soddisfazione, וכשאקריה ב"ת ענינה בזק פלוני, וכשאקריה לו"ד היא לתועלת פלוני: הנותן נקמות לו, והלוקק נקמה הוא העוקבל soddisfazione. וכס עיקרו נחם. (ד) וימסרו: אבקלוט, וכן בל' ערבי, ענין נרירה. (ה) ובלי הקדש: אין נראה שהוא הארון, כי היה הכתוב אומר שהלכו עמו הלויים כשאלו הארון, גם לא

www.italianet.it

שָׁמְעוּ: (מ) וְאִסְדִּהֶפֶר יִפֶּר אַתֶּם אַחֲרַי שָׁמְעוּ וְנִשְׂא אֶת-עֹנָה: (י) אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אָב לְבָתוֹ בְּנִעֻרֶיהָ בֵּית אָמִיתָ: פ שני

לא

(א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) נָקֶם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אַחַר תֹּאסֶף אֶל-עַמִּיךָ: (ג) וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם לֵאמֹר הַחֲלֹצוּ מֵאִתְכֶם אִנְשִׁים לְצַבָּא וַיְהִיו עַל-מִדְיָן לְתֵת נִקְמַת יְהוָה בְּמִדְיָן: (ד) אֵלֶּךָ לַמִּטָּה אֵלֶּךָ לַמִּטָּה לְכָל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלְחוּ לְצַבָּא: (ה) וַיִּמְסְרוּ מֵאֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֵלֶּךָ לַמִּטָּה שְׁנַיִם-עָשָׂר אֵלֶּךָ חֲלוּצֵי צַבָּא: (ו) וַיִּשְׁלַח אַתֶּם מֹשֶׁה אֵלֶּךָ לַמִּטָּה לְצַבָּא אַתֶּם וְאֶת-פִּינְחָס בֶּן-אֱלֵעָזָר הַכֹּהֵן לְצַבָּא וְכֹלֵי הַקִּדְשֻׁחִים צְרוּת הַתְּרוּעָה בְיָדוֹ: (ז) וַיִּצְבְּאוּ עַל-מִדְיָן כַּאֲשֶׁר

צוה יהוה את-מֹשֶׁה וַיְהַרְגוּ כָּל-זָכָר: (ח) וְאֶת-
 מַלְכֵי מִדְיָן הָרְגוּ עַל-חַלְלֵיהֶם אֶת-אֹנִי וְאֶת-
 רִקְעָם וְאֶת-צֹר וְאֶת-חֹר וְאֶת-רִבְעַם חַמֶּשֶׁת
 מַלְכֵי מִדְיָן וְאֵת בְּלָעַם בֶּן-בְּעֹר הָרְגוּ בַחֶרֶב:
 (ט) וַיָּשֻׁבוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-נִשְׂי מִדְיָן וְאֶת-טַפָּם
 וְאֵת כָּל-בְּהֵמָתָם וְאֶת-כָּל-מִקְנֵיהֶם וְאֶת-כָּל-
 חֵילָם בְּזָוּוּ: (י) וְאֵת כָּל-עָרֵיהֶם בְּמוֹשַׁבְתָּם

NUMERI XXXI.

djaniti, come il Signore comandò a Mosè, ed uccisero ogni maschio. (8) E tra gli altri da essi uccisi uccisero anche i re dei Midjaniti, Evi (cioè), e Rëken, e Ssur e Ihur e Reva, cinque re di Midjàn; come pure Bileam figlio di Beor uccisero collo spada. (9) I figli d'Israel menarono prigioni le donne dei Midjaniti, e la loro figliuolanza; e preदारono tutte le loro bestie, e tutte le loro gregge, e tutte le loro ricchezze. (10) E tutte le città da essi abitate, e tutte le loro castella

הניצ' כי לא היה לנפש בגדי כ"ג, ואלעזר אבני חי, גם לא בדברי קליריקוס שכלי הקדש הם הם המטוורת, כי המטוורת אינן קדש, לפיכך לא ידענו מה הם, ואולי הם המורים ותומים (כתרגום ירושלמי), ולכורך המלחמה לקח אותם אע"פ שלא לנש בגדי כסוה. (ח) ואת בלעם הרגו: במקרה, כי היה שם, והם הרגו כל זכר, וניהושע י"ג שהרגוהו על חלליהם. משה לא הלך לא למלחמת עמלק ולא למלחמת מדין, אבל היה במלחמת סיחן ועוג, כי אלו היו לכבוש א"י שהיה עיקר שבועת ה' ושלמות משה, ואותן לא היו עיקר אלא לכמה. ויח"ף ז"ל אומר כי משה נשאר אצל רובם של ישראל, כי גם כאן וגם בעמלק לא הלכו כל העם ולא רובם למלחמה, וככונ. פינחס לא הלך כשר נבא אלא ככסן, ולפיכך קנף משה על פקודי החיל ולא עליו

וְאֵת כָּל-טִירְתָם שָׂרְפוּ בְאֵשׁ: (יא) וַיִּקְחוּ אֶת-
 כָּל-הַשָּׁלָל וְאֵת כָּל-הַמִּלְקוֹחַ בְּאֲדָם
 וּבְבַהֲמָה: (יב) וַיָּבֹאוּ אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אֶלְעָזָר
 הַכֹּהֵן וְאֶל-עֲרַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-הַשְּׂבִי וְאֶת-
 הַמִּלְקוֹחַ וְאֶת-הַשָּׁלָל אֶל-הַמַּחֲנֶה אֶל-עֲרֵבַת
 מוֹאָב אֲשֶׁר עַל-יַרְדֵּן יַרְחוֹ: ס שלישי (שני
 במחוברין) (יג) וַיֵּצְאוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְכָל-
 נִשְׂיֵי הָעֵדָה לִקְרֹאתָם אֶל-מַחֲוִץ לַמַּחֲנֶה:
 (יד) וַיִּקְצֹף מֹשֶׁה עַל פְּקוּדֵי הַחֵיל שָׂרֵי הָאֱלֹפִים
 וְיִשְׂרֵי הַמֵּאוֹת הַבָּאִים מִצִּבְא הַמִּלְחָמָה:
 (טו) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה הַחַיִּיתֶם כָּל-נַקְבָתָה:

NUMERI XXXI

incendiarono. (11) Indi presero tutte le spoglie, e quanto avevano predata di persone e d'animali; (12) E recarono a Mosè e ad Eleazaro sacerdote ed alla congrega dei figli d'Israel, i prigioni, e la preda, e le spoglie, nel campo, nelle pianure di Moab, presso il Giordano di Gerico. (13) E Mosè, ed Eleazaro sacerdote, e tutt' i principi della congrega, uscirono loro incontro, fuori del campo. (14) E Mosè andò in collera contro i comandanti dell'esercito, (contro cioè) i Capi di mille e i Capi di cento, reduci dalla spedizione di guerra. (15) E Mosè

disse loro: Avete lasciato in vita tutte le femmine? (16) Sono pur desse che hanno indotti i figli d'Israel, per consiglio di Bileam, a commettere infedeltà contro il Signore nel fatto di Peor, dietro di che fu la mortalità nella congrega del Signore. (17) Or dunque uccidete, tra gl'individui di tenera età, ogni maschio; come pure ogni femmina in istato di conoscere uomo, atta (cioè) al concubito, uccidete. (18) E tutti gl'individui di tenera età tra le femmine, che non conoscono il concubito, serbate in vita per voi. (19) E voi restate fuori del campo sette giorni, e fatevi aspergere [coll'acqua del Capo XIX] nel giorno terzo e nel giorno settimo, voi e i vostri prigionieri, chiunque (cioè) abbia ucciso qualche persona, e chiunque abbia toccato qualche ucciso. (20) Come pure vi farete aspergere ogni abito, ed ogni arnese di pelle, ed ogni lavoro fatto di pelo di capra, ed ogni arnese di legno. (21) Ed Eleazaro sacerdote disse agli uomini dell'esercito, stati alla guerra: È questa la prescrizione (da servire) di legge, ch' il Signore comandò a Mosè. (22) Però l'oro, e l'argento, il rame, il ferro, lo stagno ed il piombo; (23) Ogni cosa (cioè) che può passare pel fuoco, la passerete pel fuoco, indi sarà pura; però dovrà (anche) venire aspersa coll'acqua di spruzzamento; e tutto ciò che non può passare pel fuoco, passerete per l'acqua. (24) E laverete i vostri panni nel giorno settimo, e diverrete

והלך הכהן כי היתה נקמת ה', וכבדו פיכסם כי היה המתחיל צוואה. (מז) בדבר בלעם: בלעם בלכתו מעם בלק לשון אל ארצו עבר צוודין ושם שמוע כי ישראל הסלו לזכות אל זכות מואב ונותן כך היו משתחוים לאלהיהם, ואז הבין כי זה לבדו הוא הדרך המוכשר להקלט את ישראל, ונתן ענה לבני זמין ישאלו שם את זנותם היותר קשורות, כדי לכתות את ישראל ולהסיתם לעבוד את אלהיהם, ועל ידי כן אלהי ישראל יעזבו אותם. מפר בלי כורי ausus est, opus aggressus est. (יז) יודעת איש: ראוי להבעל, וכן כל חלוץ, כל הראוי לחלוץ ונתנו למלחמה. (יח) אתם ושביכם: הכהן כהרמ"בן גם השבויים יתחטאו כדי שלא יטמאו אתכם צבגיהם. וזה שכתב רש"י "לא שהגויים מקבלים טומאה ולריבין הזאה" אינם שני דברים, כי דואי הגוי מקבל טומאה, אבל הוא דבר אחד. והכוונה: לא שהגויים כשוקבלים טומאה יטמאו להזאה. זה מנאי הרבה בל"סק. (כג) כל דבר אשר רבא באש תעבירו באש: לפי הפשט אין הכוונה כלל על גיעולי גוים, ואין הכוונה הזאת

(מז) הֵן הִנֵּה הָיוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדַבֵּר בְּלַעַם
לְמַסְרֵמַעַל בִּיהוָה עַל־דְּבַר פְּעֹר וְתִהְיֶה
הַמִּנְפֶּה בַעֲדַת יְהוָה: (יז) וְעַתָּה הֲרִגוּ כָּל־זָכָר
בַּטָּף וְכָל־אִשָּׁה יָדְעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר הֲרִגוּ:
(יח) וְכָל הַטָּף בַּנְּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב
זָכָר הֲחִיו לָכֶם: (יט) וְאַתֶּם הֲנוּ מֵחוּץ לַמַּחֲנֶה
שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָרֶג נַפְשׁ וְכָל י נִגְעַ בַּחֲלָל
תִּתְחַטְּאוּ בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אַתֶּם
וּשְׂבִיכֶם: (כ) וְכָל־בְּגָד וְכָל־כְּלִי־עֹר וְכָל־
מַעֲשֵׂה עֹנִים וְכָל־כְּלִי־עֵץ תִּתְחַטְּאוּ: ס
(כא) וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־אֲנָשֵׁי הַצָּבָא
הַבָּאִים לְמַלְחָמָה זֹאת חֲקַת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: (כב) אַךְ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־
הַכֶּסֶף אֶת־הַנְּחֹשֶׁת אֶת־הַבְּרָזָל אֶת־הַבְּרִיל
וְאֶת־הָעֶפְרָת: (כג) כָּל־דְּבַר אֲשֶׁר־יָבֵא בְּאֵשׁ
תִּעְבְּרוּ בְּאֵשׁ וְטָהַר אַךְ בְּמֵי נְדָה יִתְחַטְּא
וְכָל אֲשֶׁר לֹא־יָבֵא בְּאֵשׁ תִּעְבְּרוּ בַמַּיִם:
(כד) וּכְבַסְתֶּם בְּנְדִיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְטַהַרְתֶּם

וַנִּתְּתָהּ לְאַלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת יְהוָה: (א)
 וּמִמֶּחֶצֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל תִּקַּח אֶחָד אֶחָד מִן־
 הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם מִן־הַבָּקָר מִן־הַחֲמֹרִים
 וּמִן־הַצֹּאן מִכָּל־הַבְּהֵמָה וְנִתְּתָה אֹתָם לְלוֹוִים
 שְׂמֵרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה: (ב) וַיַּעַשׂ מִשֶּׁה
 וְאַלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מִשֶּׁה:
 (ג) וַיְהִי הַמִּלְקוֹחַ יָתֵר הַבָּזוּ אֲשֶׁר בָּזְזוּ עִם
 הַצֹּבָא צֹאן יִשְׁש־מֵאוֹת אֵלֶף וְשִׁבְעִים אֵלֶף
 וַחֲמִשָּׁתַּיִם אֲלָפִים: (ד) וּבָקָר שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים אֵלֶף:
 (ה) וַחֲמֹרִים אֶחָד וְשִׁשִּׁים אֵלֶף: (ו) וְנַפְשׁ

NUMERI XXXI

metà spettante a quelli prenderete (uno per cinquecento), e darai ad Eleazzaro sacerdote, qual tributo al Signore. (30) E dalla metà spettante ai figli d'Israel prenderai un individuo, tratto ogni cinquanta, sì delle persone, quanto dei buoi, degli asini, e del bestiame minuto, (in somma) di tutti gli animali; e li darai ai Leviti, aventi cura del tabernacolo del Signore. (31) E Mosè ed Eleazzaro sacerdote eseguirono quanto il Signore comandò a Mosè. (32) Ora il bottino, rimasto dopo quello che la gente della spedizione avea predata, consistè in capi di bestiame minuto seicento settantacinque mila. (33) E animali bovini settantadue mila. (34) E asini sessantun mila.

ידי שהתקדמו אל נכות מדין. (א) ארזון: כלכד, והעם צורל, וכן במקדש ובכל צבירה (כת"ש), ואולי הוא כמו כסב בצרמי שהוא תרגום של מכו. (ב) עינין רש"י.

וְאַחַר תָּבֹאוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה: (א) רביעי (כ) וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) שָׂא אֶת רֹאשׁ
 מִלְּקוֹחַ הַשְּׂבִי בְּאָדָם וּבְבְהֵמָה אֹתָהּ וְאַלְעָזָר
 הַכֹּהֵן וְרֹאשֵׁי אֲבוֹת הָעֵדָה: (ג) וַחֲצִיֹת אֶת־
 הַמִּלְּקוֹחַ בֵּין תְּפִשִּׁי הַמִּלְּחָמָה הַיִּצְאִים לְצִבָּא
 וּבֵין כָּל־הָעֵדָה: (ד) וְהִרְמַתְּ מִכֶּסֶם לַיהוָה
 מֵאֵת אַנְשֵׁי הַמִּלְּחָמָה הַיִּצְאִים לְצִבָּא אֶחָד
 נֶפֶשׁ מִחֲמִשׁ הַמֵּאוֹת מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבָּקָר
 וּמִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן: (ה) מִמֶּחֶצֶתָם תִּקַּחוּ

NUMERI XXXI

puri, e poscia entrerete nel campo. (25) Ed il Signore disse a Mosè, quanto segue: (26) Fa l'enumerazione del bottino e dei prigionieri, delle persone (cioè) e degli animali; (la farai, dico) tu, insieme con Eleazzaro sacerdote, ed i capi dei casati della congrega. (27) Indi dividerai il bottino (in due parti uguali) tra quelli che hanno sostenuta la battaglia, che sono (cioè) usciti alla spedizione, e tutta la congrega. (28) Leverai poi un tributo al Signore, (pigliando) dai guerrieri usciti alla spedizione un individuo ogni cinquecento, tanto delle persone, come dei buoi, degli asini e del bestiame minuto. (29) Dalla

מנדחת אלף צמחאה, שהרי וטהר כמיב, ואם לענין געוילי גויס מה מורד להכירי
 הסב והכסף, שאין תשמש על ידי האור, כי אנעדה ומגיד היו להם, לא קדרות
 כסף וחסב, ועוד מי כדה אין ענינו אלף מי אשר הפרה, וכמו שהענין גם רש"י; לכך
 בראה שהיתה הוראת עמה להסויף הרקס ומיעוב לכלי מדין, קלף מה שהעאו על

יְהוָה לְאֵלֶּעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
 מֹשֶׁה׃ הַמִּישֵׁי (מב) וּמִמַּחְצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 חֲצָה מֹשֶׁה מִן־הָאֲנָשִׁים הַצְּבָאִים׃ (מג) וְהָיוּ
 מַחְצֵת הָעֵדָה מִן־הַצֹּאֵן שְׁלֹש־מֵאוֹת אֶלֶף
 וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף שִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת׃
 (מד) וּבָקָר שֵׁשָׁה וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף׃ (מה) וַחֲמֹרִים
 שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת׃ (מו) וְנַפְשׁ אָדָם
 שֵׁשָׁה עָשָׂר אֶלֶף׃ (מז) וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמַּחְצֵת בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל אֶת־הָאֶחָד אֶחָד מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־
 הָאָדָם וּמִן־הַבְּהֵמָה וַיִּתֵּן אֹתָם לְלוּוִים שְׂמֹרֵי
 מִשְׁכַּנְתָּ מִשְׁכַּן יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־

NUMERI XXXI

ad Eleazzaro sacerdote, come il Signore comandò a Mosè.
 (42) E dalla metà spettante ai figli d'Israel, la quale Mosè
 aveva presa dagli uomini combattenti; (43) La qual metà spet-
 tante alla congrega consisteva in bestiame minuto trecento-
 trentasette mila e cinquecento capi, (44) E animali bovini
 trentasei mila, (45) E asini trentamila e cinquecento, (46) E
 persone sedici mila; (47) Di tale metà (dico) spettante ai figli
 d'Israel, Mosè prese uno, tratto ogni cinquanta, sì delle per-
 sone, che degli animali, e li diede ai Leviti, aventi cura del
 tabernacolo del Signore, come il Signore comandò a Mosè.

אָדָם מִן־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכָּב זָכָר
 כָּל־נַפְשׁ שְׁנַיִם וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף׃ (לז) וְהָיוּ
 הַמַּחְצָה חֵלֶק הַיְצָאִים בְּצַבָּא מִסְפַּר הַצֹּאֵן
 שְׁלֹש־מֵאוֹת אֶלֶף וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף וְשִׁבְעַת
 אֲלָפִים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת׃ (לח) וַיְהִי הַמֶּכֶס לַיהוָה
 מִן־הַצֹּאֵן שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשׁ וְשִׁבְעִים׃ (לח) וְהַבָּקָר
 שֵׁשָׁה וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמֶכֶס לַיהוָה שְׁנַיִם
 וְשִׁבְעִים׃ (למ) וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמִשׁ
 מֵאוֹת וּמֶכֶס לַיהוָה אֶחָד וְשָׁשִׁים׃ (מ) וְנַפְשׁ
 אָדָם שֵׁשָׁה עָשָׂר אֶלֶף וּמֶכֶס לַיהוָה שְׁנַיִם
 וְשָׁלֹשִׁים נַפְשׁ׃ (מא) וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־מֶכֶס תְּרוּמַת

NUMERI XXXI

(35) E persone, femmine (cioè) ignare del concubito, tutte in-
 sieme trentaduemila anime. (36) Ora la metà, la porzione (cioè)
 degli usciti alla spedizione, diede il numero di trecentotrenta-
 sette mila e cinquecento capi di bestiame minuto. (37) Ed il
 tributo al Signore, dal bestiame minuto, fu di seicentotrenta-
 cinque capi. (38) E d'animali bovini trentasei mila, ed il tributo
 al Signore ne fu di settantadue. (39) E d'asini trentamila e cin-
 quecento, ed il tributo al Signore ne fu di sessantuno. (40) E di
 persone sedicimila, delle quali il tributo al Signore fu di tren-
 tadue anime. (41) E Mosè diede il tributo levato pel Signore,

(48) Indi presentaronsi a Mosè i comandanti delle migliaia di quella spedizione, sì i Capi di mille, quanto i Capi di cento. (49) E dissero a Mosè: I tuoi servi fecero il novero delle truppe che ci furono affidate, e non ci manca alcun individuo. (50) Presentiamo quindi un'offerta al Signore, ciascheduno quegli arredi d'oro che ha trovati, braccialetti, manigli, anella, orecchini, e Cumàz, per propiziare per le nostre persone davanti al Signore. (51) E Mosè ed Eleazzaro sacerdote ricevertero da essi l'oro, (consistente in) arredi d'ogni sorta. (52) E tutto l'oro, da essi recato in tributo al Signore, fu Sicli sedicimila settecento cinquanta, (cui Mosè ed Eleazzaro ricevertero) dai Capi di mille e dai Capi di cento. (53) (Poichè) gli uomini della spedizione preदारono ciascun per sè [e l'offerta fu fatta dai soli Capi]. (54) E Mosè ed Eleazzaro sacerdote, ricevuto l'oro dai Capi di mille e di cento, lo recarono nel padiglione di congregazione, per ricordo innanzi al Signore a favore dei figli d'Israel.

(מ"ח) פקודי הקיל צראותם תשועה כפלאה כזו שלא כפקד מוסה איש התעוררו לתת תודה לה' וכופר לעתיד שלא ישלחו צהן עין הרע, ולא מוסה כי תשא את ראש, כי הנוטה ההוא איננה חלא כשימונו העם כלו ואם היה מפני הנוטה היה להם להביא בקע לגלגלת דוקא, העשיר לא ירבה והדל לא יועיט, והם לא עשו כן. והנה ר' מאיר תתנו של רש"י ואזני רש"י צם ראה כי יש קצת דמיון בין עבני זה לעבני כי תשא, וראה כי אין הדמיון שלם, ע"כ אמר כי לפני השבון נדרו לתת כה, ולפיכך כתבו יותר מן הנוטה. ולדעתי אין כאן מנוח כלל, והם לא נדרו, אבל אחר שראו שלא כפקד מוסה איש התקדשו וכתבו. (מ"ט) ולא נפקד מומנו איש: השרים מושפטים עמוס עם חכמי הנבואה באמרו מומנו, וכן באמרו לכפר על כפשותינו. כלי זהב וכו': ע' שנות ל"ה כ"א. (נ"ב) זה שכתבו פקודי הקיל לא היה מומה שזכרו על השני בלבד חלא גם מומה שזכרו בנתיים ומומה שזכרו על הכללים, וכל זה היה מה שהגיע לקלקס של שרי האלפים והמאות ולא נחלק חכמי הנבואה, והם עמוס מואת שרי האלפים, ומואת שרי המאות (שמשה ואלעזר קבלו הנהב מואת השרים) וכמוך לו חכמי הנבואה בזה איש לו, כלומר ולא כתבו מאומה.

מֹשֶׁה: (מח) וַיִּקְרְבוּ אֶל-מֹשֶׁה הַפְּקָדִים אֲשֶׁר
לְאַלְפֵי הַצְּבָא שְׂרֵי הָאֲלָפִים וְשְׂרֵי הַמֵּאוֹת:
(מט) וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה עַבְדְּיָךְ נִשְׂאוּ אֶת-רֹאשׁ
אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר בִּידֵנוּ וְלֹא-נִפְקַד מִמֶּנּוּ
אִישׁ: (נ) וַנִּקְרַב אֶת-קֶרְבֶּן יְהוָה אִישׁ אֲשֶׁר
מֵצָא כְּלִי-זָהָב אֶצְעָדָה וְצִמִּיד טַבַּעַת עֲגִיל
וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל-נַפְשֵׁתֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה: (סא) וַיִּקַּח
מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת-הַזָּהָב מֵאֵתָם כָּל
כְּלֵי מַעֲשֵׂה: (נב) וַיְהִי כִלְי־זָהָב הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
הָרִימוּ לַיהוָה שִׁשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף שֶׁבַע-מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל מֵאֵת שְׂרֵי הָאֲלָפִים וּמֵאֵת שְׂרֵי
הַמֵּאוֹת: (נג) אֲנָשֵׁי הַצְּבָא בָּזְזוּ אִישׁ לוֹ: (נד) וַיִּקַּח
מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת-הַזָּהָב מֵאֵת שְׂרֵי
הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וַיָּבֵאוּ אֹתוֹ אֶל-אַהֲל־מוֹעֵד
וּפְרוֹן לְבְנֵי-יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי יְהוָה: פ ששי

(שלישי במדוברין)

מִקְנֵהּ: ס (ה) וַיֹּאמְרוּ אִם-מִצְאָנוּ חֵן בְּעֵינֶיךָ
 יִתֵּן אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת לְעַבְדֶּיךָ לְאַחֲזָהּ אֶל-
 תַּעֲבָרֵנוּ אֶת-הַיַּרְדֵּן: (ו) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְבָנֵי-
 גָד וּלְבָנֵי רְאוּבֵן הָאֲחִיכֶם יָבֹאוּ לְמַלְחָמָה
 וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ פֹה: (ז) וְלָמָּה תִנּוּאוּן אֶת-לֵב
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַבֹּל אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נָתַן
 לָהֶם יְהוָה: (ח) כֹּה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם בְּשַׁלְחֵי
 אֶתֶם מִקְדָּשׁ בְּרַנֵּעַ לְרֵאוֹת אֶת-הָאָרֶץ:
 (ט) וַיַּעֲלוּ עַד-נַחַל אֶשְׁכּוֹל וַיִּרְאוּ אֶת-הָאָרֶץ
 וַיָּבִיאוּ אֶת-לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבַלְתִּי-בֹא אֶל-

NUMERI XXXII

stiate, e i tuoi servi hanno bestiame. (5) Indi soggiunsero: Se abbiamo incontrato grazia appo te, venga accordato questo paese in possessione ai tuoi servi; non volere che passiamo il Giordano. (6) E Mosè disse ai figli di Gad ed ai figli di Ruben: Dunque i vostri fratelli andranno alla guerra, e voi starete qui? (7) E perchè volete distornare l'animo dei figli d'Israel dal passare alla terra, ch'il Signore ha loro assegnata? (8) Altrettanto han fatto i vostri padri, allorch'io li mandai da Cadesh-Barnèa per vedere il paese. (9) Andarono sino alla valle d'Eshcòl, e videro il paese; indi stornarono l'animo dei figli d'Israel, onde non andassero alla terra ch'il Signore

(*) תניאון קרי.

לב

(א) וּמִקְנֵהּ יִרְבֵּה הִיָּה לְבָנֵי רְאוּבֵן וּלְבָנֵי-
 גָד עֲצוּם מְאֹד וַיִּרְאוּ אֶת-אָרֶץ יַעֲזֹר וְאֶת-
 אָרֶץ גִּלְעָד וְהִנֵּה הַמָּקוֹם מְקוֹם מִקְנֵה:
 (ב) וַיָּבֹאוּ בְנֵי-גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה
 וְאֶל-אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל-נְשֵׂאֵי הָעֵדוּת לֵאמֹר:
 (ג) עֲטָרוֹת וְדִיבָן וַיַּעֲזֹר וְנַמְרָה וְחֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלָה
 וּשְׁבִים וְנָבו וּבְעֵן: (ד) הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה
 לְפָנֵינוּ עַדְתִּי יִשְׂרָאֵל אָרֶץ מִקְנֵה הִיא וְלַעֲבָדֶיךָ

NUMERI XXXII

XXXII

(1) Ora i figli di Ruben e i figli di Gad avevano gran copia di bestiame, e veduto ch'il paese di Jaazèr ed il paese di Galaad erano luoghi da bestiame [cioè di buoni pascoli]; (2) I figli di Gad e i figli di Ruben andarono e dissero quanto segue a Mosè, e ad Eleazzaro sacerdote ed ai principi della congrega: (3) Ataròt e Divòn e Jaazèr e Nimrà e Hheshbòn ed Elalè e Sevàm e Nevò e Beòn; (4) Questo paese ch'il Signore diede vinto alla congrega d'Israel, è un paese da (nutrir) be-

יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל: (טו) כִּי תִשׁוּבֶן מֵאַחֲרָיו
וַיִּסַּף עוֹד לְהַנִּיחוֹ בַּמִּדְבָּר וַיִּשְׁחַתֶּם לְכָל־הָעַם
הַזֶּה: ס (טז) וַיִּגְשׁוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ גְדֻרְתָּ
צֹאן נִבְנָה לְמִקְנֵנוּ פֶה וְעָרִים לְטַפְּנוּ: (יז)
וַאֲנַחְנוּ נַחֲלֵץ הַשִּׁים לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד
אֲשֶׁר אִסְדְּהִי אֲנִים אֶל־מְקוֹמָם וַיֵּשֶׁב טַפְּנוּ
בְּעָרֵי הַמִּבְצָר מִפְּנֵי יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: (יח) לֹא
נָשׁוּב אֶל־בְּתִינוּ עַד הַתְּנַחֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אִישׁ נַחֲלָתוֹ: (יט) כִּי לֹא נִנְחַל אִתְּם מֵעַכְשָׁ

NUMERI XXXII

Israel. (15) Perocchè voi ritraendovi dal seguirlo [cioè dall'obbedirgli], egli seguirà a lasciarlo ancora nel deserto, e voi così cagionerete un guasto a tutto questo popolo. (16) Ed eglino accostaronsi a lui e dissero: Fabbricheremo qui per le nostre mandre dei recinti da bestiame, e città per la nostra figliuolanza. (17) Indi prontamente ci armeremo (per marciare) innanzi ai figli d'Israel, sino a tanto che gli avremo condotti al loro luogo; e la nostra figliuolanza resterà nelle città fortificate, per timore degli abitanti del paese. (18) Non torneremo alle nostre famiglie, sino a che i figli d'Israel (non) abbiano preso possesso ciascheduno del suo retaggio. (19) Imperocchè non vogliamo possedere con essi al di là del Gior-

(טז) גְדֻרְתָּ צֹאן: הַזֶּה הַמַּלְאָךְ הַלְּאֵן וְהַמִּקְנֵה, כִּי עִיקַר שְׂחַתְתֶּם הוּא בַּשִּׁים
הַמִּבְצָר (מְלִוּוֵי יְהוָה לְנֹאמְרוֹ), וְדַבְּרֵי רַשׁ"י לְקוֹמִים מִן בְּמִדְבַר רִבְאָה, וְעֵינֵי שֶׁסְּדַבְּרֵי

הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה: (י) וַיַּחֲרֹאֲף
יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּשְׁבַּע לֵאמֹר: (יא) אִם־
יֵרְאוּ הָאֲנָשִׁים הָעֹלָיִם מִמִּצְרַיִם מִבְּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וּמַעְלָה אֶת הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
לְאַבְרָהָם לַיְצָחָק וְלִיעֲקֹב בְּיֵלְדֵי־מִלְּאוֹ
אֲחֵרָי: (יב) בְּלִתִּי כָּל־בֶּן־יִפְנֶה הַקְּנֹזִי וַיְהוֹשֻׁעַ
בְּיָנוּן כִּי מִלְּאוֹ אַחֲרֵי יְהוָה: (יג) וַיַּחֲרֹאֲף
יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּנְעַם בַּמִּדְבָּר אַרְבַּעִים שָׁנָה
עַד־תֵּם כָּל־הַדּוֹר הַעֲשֵׂה הַרַע בְּעֵינֵי יְהוָה:
(יד) וַהֲנִה קָמְתֶם תַּחַת אֲבֹתֵיכֶם תְּרַבּוֹרַת
אֲנָשִׁים חַטָּאִים לְסַפּוֹת עוֹד עַל הָרוּן אֶף־

NUMERI XXXII

avea loro assegnata. (10) Allora il Signore, adiratosi, giurò, con dire: (11) Quegli uomini che sono usciti dall'Egitto, avendo vent'anni o più, non debbono vedere la terra che ho giurata ad Abramo, Isacco e Giacobbe; posciachè non mi furono pienamente fedeli; (12) Eccettuati soltanto Calèv figlio di Jefunnè kenizzita e Giosuè figlio di Nun, poichè furono pienamente fedeli al Signore. (13) Il Signore, acceso di sdegno contro Israel, li fece andar vagando pel deserto quarant'anni, sino a che ebbe fine tutta quella generazione che fece ciò che spiace agli occhi del Signore. (14) Ed ora sorgete voi a rimpiazzare i vostri padri, qual riproduzione d'uomini peccatori, ad accrescere nuovamente l'acceso sdegno del Signore verso

אֶתְכֶם: (כד) בְּנוֹ-לֶכֶם עָרִים לְטַפְכֶם וְגִרְתֶּן
 לְצִנְאֲכֶם וְהִיצָא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ: (כה) וַיֹּאמֶר
 בְּנֵי-גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר עֲבָדֶיךָ
 יַעֲשׂוּ כַאֲשֶׁר אָדָנִי מִצֹּה: (כו) טַפְּנוּ נַשִּׁינוּ
 מִקָּנְנוּ וּבְלִבְהִמַּתְנוּ יִהְיוּ-שָׁם בְּעָרֵי הַגְּלָעָד:
 (כז) וְעֲבָדֶיךָ יַעֲבֹדוּ כָּל-חֲלוּץ צָבָא לִפְנֵי יְהוָה
 לְמַלְחָמָה כַּאֲשֶׁר אָדָנִי דִּבֶּר: (כח) וַיֵּצֵאוּ לָהֶם
 מֹשֶׁה אֶת אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן
 וְאֶת-רָאשֵׁי אָבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
 (כט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אֲסִיעֲבֹדוּ בְנֵי-גָד

NUMERI XXXI

del vostro peccato, il quale saprà cogliervi. (24) Fabbri-
 cate adunque città per la vostra figliuolanza, e recinti pel vostro
 bestiame; indi eseguite quanto colla vostra bocca avete pro-
 messo. (25) E i figli di Gad e i figli di Ruben dissero a Mosè:
 I tuoi servi faranno, come il mio Signore comanda. (26) La
 nostra figliuolanza, le nostre donne, le nostre mandre, e tut-
 t' il nostro bestiame, resteranno ove sono, nelle città di Galaad.
 (27) E i tuoi servi, chiunque (cioè) è atto a portare le armi,
 e far parte dell' esercito, passeranno davanti al Signore, alla
 guerra, come dice il mio Signore. (28) E Mosè diede intorno
 ad essi gli ordini ad Eleazzaro sacerdote, ed a Giosuè figlio
 di Nun, ed ai Capi dei casati delle tribù dei figli d' Israel.
 (29) Disse (cioè) loro Mosè: Se i figli di Gad e i figli di Ru-

לִירֵדוּ וְהִלָּאָה כִּי בָאָה נַחֲלֹתֵנוּ אֵלֵינוּ מֵעֵבֶר
 הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה: פ שָׁבִיעַ (רביעי במחוברין) (ס) וַיֹּאמֶר
 אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה אִם-תַּעֲשׂוּן אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה
 אִם-תַּחֲלֹצוּ לִפְנֵי יְהוָה לְמַלְחָמָה: (כא) וְעֵבֶר
 לָכֶם כָּל-חֲלוּץ אֶת-הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה עַד
 הַיַּרְדֵּן אֶת-אִבּוֹ מִפְּנֵיו: (כב) וּנְכַבְּשֶׁה הָאָרֶץ
 לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר תָּשֻׁבוּ וְהִייתֶם נְקִים מִיְהוָה
 וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהִיְתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לְאֶחָזָה
 לִפְנֵי יְהוָה: (כג) וְאִם-לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה
 חָטַאתֶם לַיהוָה וְדַעוּ חָטַאתְכֶם אֲשֶׁר תִּמְצָא

NUMERI XXXII

dano, avendo già avuto il nostro retaggio alla riva orientale
 del Giordano. (20) E Mosè disse loro: Se eseguirete questa
 cosa, se v' armerete (e marcerete) davanti al Signore alla
 guerra; (21) Se cioè chiunque tra voi è atto a portare le armi
 passerà il Giordano davanti al Signore, sino a che Egli [il
 Signore] avrà scacciato dal suo cospetto i suoi nemici; (22) Ed
 il paese verrà sottomesso davanti al Signore; e (soltanto) dopo
 ciò ritornerete (qui); se (in somma) vi renderete scarichi
 (d' ogni obbligo) verso il Signore e verso Israel: allora questa
 terra diverrà vostra proprietà davanti al Signore [cioè col suo
 consentimento]. (23) Ma se non farete così, ecco, voi pecche-
 rete verso il Signore; ed abbiate in considerazione (il castigo

וּלְבְנֵי רְאוּבֵן וְלַחֲצִי שִׁבְטֵי מְנַשֶּׁה בֶן־יִוסֵף
 אֶת־מַמְלַכֶּת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְאֶת־מַמְלַכֶּת
 עֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן הָאָרֶץ לְעֵלְיָהּ בְּגִבְלֹת עָרֵי
 הָאָרֶץ סָבִיב: (לד) וַיִּבְנוּ בְנֵי־גַד אֶת־דִּיבֵן וְאֶת־
 עֶטְרֹת וְאֶת עֶרְעֵר: (לה) וְאֶת־עֶטְרֹת שׁוּפָן וְאֶת־
 יַעֲזֹר וַיְגַבְּהָהּ: (לו) וְאֶת־בֵּית נִמְרָה וְאֶת־בֵּית
 הָרֶן עָרֵי מִבְּצָר וְגִדְרֹת צָאן: (לז) וּבְנֵי רְאוּבֵן
 בָּנוּ אֶת־חֲשִׁבּוֹן וְאֶת־אֶלְעֵלָא וְאֶת קִרְיָתִים:
 (לח) וְאֶת־נָכוֹ וְאֶת־בַּעַל מְעֹן מוֹסַבֶּת שֵׁם

NUMERI XXXII

ed ai figli di Ruben, ed alla metà della tribù di Manasse, figlio di Giuseppe, il regno di Sihhòn re degli Emorei, ed il regno d'Og re di Basciàn; il paese diviso nelle sue città [cioè assegnò a ciascheduna di esse tribù alcune determinate città] coi confini (fra tribù e tribù); le città del paese (coi confini fissati) tutt'attorno [v. Giosuè XIII]. (34) Indi i figli di Gad restaurarono Divòn, e Ataròt, ed Aroèr; (35) E Atrot Sciofan e Jaazèr, e Jogbehà; (36) E Bet-Nimrà, e Bet-Haràn; (formandone) città forti, e recinti da bestiame. (37) E i figli di Ruben restaurarono Hheshbòn, ed Elalè, e Kirjathàim; (38) E Nevò e Baal-Meòn — i cui nomi erano stati cangiati [dagli

שהסכים משה עם בני ראובן וגד למת את שאלתם, הלכו בני מנשה ויבנו את הגלעד ואלו
 הסכים משה גם עם בני מנשה שיתישבו בעבר הירדן ויבנו את חשבון ואלעלוא ואת קריתים
 בן יוסף הכתובות כאן נכתבו על שם סוף המאורע, ואין מוקדם ומאוחר בתורה.

וּבְנֵי־רְאוּבֵן וְאֶתְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן כָּל־חֲלוּץ
 לַמַּלְחָמָה לְפָנַי יְהוֹה וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לְפָנֵיכֶם
 וְנָתַתֶּם לָהֶם אֶת־אָרֶץ הַגִּלְעָד לְאֶחָזָה:
 (א) וְאִם־לֹא יַעֲבִרוּ חֲלוּצִים אֶתְכֶם וְנִאֲחָזוּ
 בְּתִכְכֶם בְּאָרֶץ כְּנַעַן: (ב) וַיַּעֲנוּ בְנֵי־גַד וּבְנֵי
 רְאוּבֵן לֵאמֹר אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוֹה אֵל־
 עַבְדֶּיךָ כֵּן נַעֲשֶׂה: (ג) נַחֲנוּ נַעֲבֹר חֲלוּצִים
 לְפָנַי יְהוֹה אֶרֶץ כְּנַעַן וְאֲהַנְּנוּ אֶחָזָה נַחֲלָתָנוּ
 מֵעַבְרַת לַיַּרְדֵּן: (ד) וַיִּתֵּן לָהֶם מֹשֶׁה לְבְנֵי־גַד

NUMERI XXXII

ben, chiunque è atto a portare le armi, passeranno con voi il Giordano, (e andranno) alla guerra davanti al Signore, ed il paese verrà a voi sottomesso: darete loro in proprietà la terra di Galaad. (30) E se non passeranno armati con voi, dovranno stabilirsi tra voi nella terra di Canaan. (31) E i figli di Gad e i figli di Ruben, risposero, con dire: Eseguiremo esattamente quanto il Signore ha parlato rapporto ai tuoi servi. (32) Noi passeremo armati davanti al Signore nella terra di Canaan, e a noi resterà la nostra proprietà ereditaria di qua del Giordano. (33) E Mosè assegnò -ai medesimi, ai figli (cioè) di Gad,

מוכר כעמיים וטובים. (א) ונאחזו בתוככם: תקחו מהם כל הארץ הזאת ונתתם
 מהם נשיהם וטפם ותתנו להם אחזה הראויה להם בארץ כנען שיכבשו אותה להם
 כאשר יעברו עם (רמ"ב), ואולי אין צורך שיכבשוהם הם, כי כל ישראל כנטו להוריש את
 הכנעני, ואף אם לא יבאו בני ראובן וגד אחס הים להם לכבוש את הארץ ולתת
 להם חלקם. (ג) ויתן להם משה: עד כאן לא נזכרו בני מנשה, וכראה כי אחר

לג

מִן (א) אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵצְאוּ
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:
 (ב) וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצְאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם:
 עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם:
 (ג) וַיִּסְעוּ מִרַעְמֶסֶס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֹדֶשׁ
 עֶשְׂרִי יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמִּצְרַיִם הַפָּסַח

NUMERI XXXIII

XXXIII

(1) E questi sono i viaggi dei figli d'Israel, usciti dalla terra d'Egitto, divisi a schiere, condotti da Mosè ed Aronne.
 (2) Mosè, per ordine del Signore, registrò i luoghi delle loro partenze, viaggio per viaggio; e questi sono i loro viaggi luogo per luogo. (3) Partirono da Ramessès nel mese primo, nel decimo quinto giorno di esso primo mese; alla dimane del sacrificio pasquale i figli d'Israel uscirono colla mano

(ב) ויכתוב משה את מוצאיהם: אין הכוונה מקומות שיצאו משם, אלא מקומות שהגיעו שמה, מקומות הסנייה, והם מפני שלא היתה ביאתם אל ארץ כנען וערי קנע, אלא למקומות שבמדבר, והם מלאכו וילאו אל מדבר סור (שמות מ"ב"ג). ולא אמר וילאו, כי הביאה למקום פתוח ויאה תקרא, לכיכר כנען וילאוהם.

וְאֶת־שִׁבְמָה וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁמֹת אֶת־שְׁמוֹת
 הָעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ: (לט) וַיֵּלְכוּ בְנֵי מַכִּיר בֶּן־
 מְנַשֶּׁה גִלְעָד וַיִּלְכְּדוּ וַיֹּרְשׁוּ אֶת־הָאֵמֹרִי
 אֲשֶׁר־בָּהּ: מִפְטֹר (מ) וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־הַגְּלָעָד
 לְמַכִּיר בֶּן־מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב בָּהּ: (מא) וַיֵּאִיר בֶּן־
 מְנַשֶּׁה הַלֵּל וַיִּלְכְּדוּ אֶת־חֹתְמֵיהֶם וַיִּקְרְאוּ אֶת־הֵן
 חֹת יֵאִיר: (מב) וַנִּבַּח הַלֵּל וַיִּלְכְּדוּ אֶת־קִנְיָת
 וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיִּקְרְאוּ לָהּ נְבַח בְּשֵׁמוֹ: פ פ פ

NUMERI XXXII

Emorei, che aveanle prese ai Moabiti] — e Sivmà; e posero (gli antichi) nomi alle città che ristaurarono. (39) E i figli di Machir figlio di Manasse andarono in Galaad, e se n'impoverarono, scacciando gli Emorei ivi esistenti. (40) E Mosè diede Galaad a Machir figlio di Manasse, e questi vi si stabilì. (41) E (la progenie di) Jair figlio di Manasse andò, e s'impadronì dei loro villaggi, e li denominò Villaggi di Jair. (42) E Nòvahn andò, e s'impoverò di Kenat e delle città ad essa subordinate, e le pose il proprio nome Nòvahn.

(*) ה' רפה.